

Nowości wydawnicze

„Zrozumieć historię - kształtować przyszłość. Stosunki polsko - niemieckie w latach 1933 - 1949. Realizacyjne koncepcje nauczycieli” pod redakcją Kingi Hartmann i Dariusza Dolańskiego (Wrocław 2008).

Celem programu pomocowego Unii Europejskiej Interreg III A jest wspieranie współpracy w polsko - niemiecko - czeskim regionie przygranicznym. Kierowany przez Oddział Regionalny w Budziszynie Saksońskiej Agencji Oświatowej projekt „Zrozumieć historię - kształtować przyszłość” ma na celu stworzenie materiałów dydaktycznych dotyczących polsko - niemieckiego regionu przygranicznego Dolnego Śląska i Saksonii. W roku 2007 ukazały się dwujęzyczne materiały pomocnicze do nauczania historii autorstwa Małgorzaty i Krzysztofa Ruchniewiczów, Tobiasza Wegera i Kazimierza Wóycickiego pod redakcją Kingi Hartmann. Natomiast w roku 2008 został wydany dodatkowy tom zawierający konkretne propozycje zajęć lekcyjnych. Opracowanie zatytułowane „Zrozumieć historię - kształtować przyszłość. Stosunki polsko - niemieckie w latach 1933 - 1949. Realizacyjne koncepcje nauczycieli” pod redakcją Kingi Hartmann i Dariusza Dolańskiego (Wrocław 2008) stanowi efekt pracy saksońskich i polskich nauczycieli podczas warsztatów dydaktycznych i działań zespołów w trakcie realizacji projektu „Interkulturelles Lehrer - Training”.

Opracowanie zawiera 17 scenariuszy, dotyczących m.in. wojny obronnej Polski, ziem polskich pod okupacją niemiecką i radziecką, deportacji Polaków do ZSRR. Scenariusze dotyczą nie tylko stosunków polsko - niemieckich ale również poruszają problematykę europejską omawianego okresu jak na przykład w tematach: Polityka europejska w latach 1938 - 1939 i pakt Hitler - Stalin, Rząd polski na uchodźctwie wobec problemów Europy czy Konferencja poczdamska. W tych propozycjach metodycznych stosunki polsko - niemieckie są pokazane w szerszym tle - europejskim, co stanowi bardzo wartościowe rozwiązanie. Znaczna część scenariuszy porusza problematykę społeczną i dotyczy problemu przesiedleń po II wojnie światowej. Jest to cenne szczególnie dla szkół położonych na tak zwanych Ziemiach Odzyskanych, gdyż pozwala uświadomić uczniom wielokulturowość i złożoność historii tych terenów. Równie cenne jest ukazanie życia zwykłych ludzi w czasie okupacji, wojny, przymusowych migracji. Historia życia codziennego cieszy się wielkim zainteresowaniem uczniów i pozwala im spojrzeć na wielkie wydarzenia dziejowe jako na dramaty i przeżycia jednostki. Niewątpliwą zaletą jest również to, iż scenariusze zostały opracowane zarówno przez polskich jak i niemieckich nauczycieli. Taki sposób przygotowania materiałów pozwala nie tylko na skonfrontowanie dwóch różnych systemów dydaktycznych i wypracowanie nietypowych rozwiązań ale przede wszystkim spojrzenie na historię oczyma sąsiada. Scenariusze posiadają ciekawą i dobrze opracowaną obudowę (teksty źródłowe, mapy, schematy, zestawienia ta-

belaryczne), a autorzy proponują stosowanie wielu różnorodnych i nowoczesnych metod nauczania, między innymi: burzy mózgów, debaty za i przeciw, portfolio. Nowoczesne metody pracy przeplatają się umiejętnie z metodami tradycyjnymi takimi jak: wykład, praca w grupach czy praca ze źródłem historycznym. Do opracowania dołączona jest płyta z filmem dokumentalnym „Rozmowy ze świadkami historii”, który może stanowić uzupełnienie i rozbudowanie pracy na lekcji.

Omawiane opracowanie stanowi bardzo interesujący i inspirujący rodzaj pomocy dydaktycznej dla nauczycieli, którzy mogą wybrać z niego wiele pełnych inwencji rozwiązań metodycznych. Wielką zaletą opracowania jest jego uniwersalność, gdyż scenariusze po odpowiednich modyfikacjach mogą być stosowane w różnych typach szkół i być dostosowane do wielu funkcjonujących na rynku podręczników.

Małgorzata Szymczak

WALCZAK P., Wychowanie jako spotkanie. Józefa Tischnera filozofa człowieka jako źródło inspiracji pedagogicznych, s. 197, oprawa broszurowa, 16 x 23,5 cm, Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls” 2007

Książka dr. Pawła Walczaka - pracownika Instytutu Filozofii Uniwersytetu Zielonogórskiego - prezentuje poglądy Józefa Tischnera, jednego z najwybitniejszych współczesnych polskich filozofów. Tischner żył w latach 1931-2000. Znany jest polskiemu czytelnikowi chyba głównie dzięki swej książce *Etyka Solidarności*, warto jednak poznać inne poglądy tego myśliciela, a to właśnie umożliwia praca dr. Walczaka. Jego książka składa się z czterech rozdziałów. W pierwszym pt. „Filozofia a pedagogika - związki i zależności” Autor omawia pojęcie *pi-dei*, relacje między antropologią filozoficzną a pedagogiką oraz związki etyki z pedagogiką. Tą część książki zamyka przedstawienie perspektyw współczesnej filozofii edukacji. Drugi rozdział zatytułowany „Źródła i inspiracje filozofii Józefa Tischnera” ukazuje rolę fenomenologii, filozofii dialogu, hermeneutyki oraz Biblii w Tischnerowskiej filozofii. Kolejny rozdział pt. „Józefa Tischnera koncepcja człowieka agatologicznego” zawiera dogłębną analizę personalizmu Tischnera, w którym szczególne miejsce zajmuje kategoria nadziei. Autor prezentuje trzy horyzonty Tischnerowskiego pojmowania nadziei: aksjologiczny, dialogiczny i soteriologiczny. W ostatnim rozdziale zatytułowanym „Pedagogia agatologiczna jako model współczesnej *paidei*” dr Walczak przedstawia źródła pedagogii agatologicznej oraz trzy perspektywy tej pedagogii: agatologiczną, humanistyczną i personalistyczną. Następnie omawia założenia pedagogii agatologicznej analizując jednocześnie relacje między wychowawcą i wychowanikiem z punktu widzenia tejże pedagogii. Autor podkreśla doniosłą rolę relacji dialogicznej w wychowaniu, bez której - zdaniem Tischnera - niemożliwe jest właściwe wzrastanie młodego człowieka. Dla czytelnika pragnącego poznać bliżej myśli Tischnera pomocna będzie „Bibliografia” umieszczona w pracy dr. Walczaka. Należy dodać na zakończenie prezentacji jego książki, że jest to niezwykle cenna monografia, w której myśl polskiego filozofa została przedstawiona bardzo wnikliwie. Zachęcamy do lektury tej pracy.

Stanisław Hanuszewicz

„MŁODSZA EUROPA”.
Od średniowiecza
do współczesności,
redakcja naukowa Jan
Jurkiewicz, Roman
M. Józefiak, Wojciech
Strzyżewski, Oficyna
Wydawnicza UZ, 24x17,
twarda oprawa, s. 602

Książki pamiątkowe cechuje z reguły niezwykła różnorodność w zakresie poruszanej tematyki i obszaru zainteresowań ich autorów. Prace ofiarowane Pani profesor Marii B. Piechowiak Topolskiej stanowią, w zamyśle ich autorów i redaktorów, pewną całość, której tematyka koncentruje się wokół dziejów obszaru określanego mianem „Młodsza Europa”. Dzieje krajów Europy Środkowo-Wschodniej widziane przez pryzmat długiego trwania dobitnie ukazują znaczenie tej części naszego kontynentu.

Zgodnie z przyjętą przez redaktorów konwencją artykuły bez mała pięćdziesięciu autorów uporządkowane zostały chronologicznie oraz wokół wspólnych kręgów ich zainteresowań. Pierwszą grupę stanowią zatem prace poświęcone początkom „Młodszej Europy”. Dzieje środkowo-wschodniej części kontynentu europejskiego utrwalone zostały w wielu źródłach i im właśnie, autorom i księgom opublikowanym na ich podstawie, poświęcona została druga część zbioru.

Szlachecka Rzeczpospolita Obojga Narodów stanowiła istotną część „Młodszej Europy”, stąd nie mogły w zbiorze nie znaleźć się artykuły poświęcone zarówno dziejom Wielkiego Księstwa Litewskiego jak i Korony. Okres wczesnonowożytny był epoką, w której oba kraje przeżywały zarówno okresy prosperity jak i kryzysy. Uzupełnieniem tej części są prace poświęcone dziejom sąsiednich ziem, zwłaszcza tych władanych przez Habsburgów.

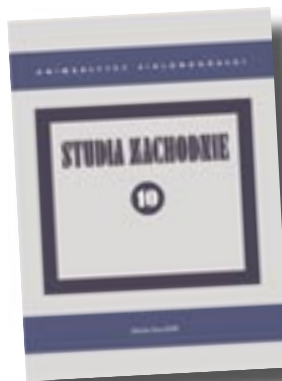
Nowożytny obraz „Młodszej Europy” nie byłby pełen, gdyby zabrakło wątku poświęconego dziejom oświaty. Dwa ubiegłe stulecia, którym poświęcona została ostatnia część zbioru pod znamennym tytułem „nie tylko o klęskach”, zawierają artykuły ukazujące nie tylko skomplikowane dzieje powstań i wojen. W XIX wieku decydujące znaczenie dla dziejów Europy Środkowo-Wschodniej miała polityka prowadzona przez Rosję, Prusy i Austrię. W cieniu wielkiej polityki rozgrywały się wydarzenia dotyczące dawnych ziem polskich włączonych w granice państw zaborczych. Polacy wnieśli swój wkład w rozwój państw zaborczych nie tylko jako żołnierze, ale jako politycy, inżynierowie czy sportowcy.

Wiek XX w Europie Środkowej, postrzegany przez dwa rodzaje się i zmierzające do konfliktu totalitaryzmu, ukazany został w kontekście zniszczeń i zmian, które dotknęły ten obszar. Stworzony po zakończeniu II wojny światowej nowy porządek polityczny, zmuszał wiele milionów ludzi do opuszczenia swoich domów. W innych przypadkach uniemożliwił powrót do ojcowizny. Emigracja stanowiła nieodłączny efekt wydarzeń politycznych XX wieku w Europie Środkowej. Współczesne dzieje opisane w zbiorze to historia „Młodszej Europy” jako części wspólnej Europy.

Poczyniony przegląd niektórych obszarów badawczych, które uwzględnione zostały w niniejszym tomie, dokonany został również w tym celu, aby ukazać bardzo rozległą sferę zainteresowań naukowych profesor Marii B.

Topolskiej. Wszyscy bowiem autorzy, nie rezygnując z osobistych preferencji badawczych, poprzez opublikowane prace chcieli zaakcentować wkład naukowy pani Profesor w różne obszary poznania Młodszej Europy.

(Wstęp, Wojciech Strzyżewski)

STUDIA
ZACHODNIE 10,
redakcja naukowa
Dariusz Dolański,
Oficyna Wydawnicza
UZ,
24x17,
oprawa miękka,
s. 228

Kolejny tom Studiów Zachodnich – zgodnie z generalnym profilem periodyku – poświęcony jest zagadnieniom związanym z szeroko pojętą tematyką regionu śląskolubuskiego – zarówno w wymiarze ogólnym, jak i lokalnym. Tom podzielony jest na trzy działy: 1) Artykuły i opracowania; 2) Materiały źródłowe; 3) Recenzje i omówienia. Pierwsza z części obejmuje artykuły Edwarda Rymara, Joanny Karczewskiej, Radosława Domke, Mariusza Mazura, Stefana Dudry, Daniela Koteluka, Bohdana Halczaka, Przemysława Bartkowiaka oraz Kamila Banaszewskiego. Kolejną część to opracowania źródła dokonane przez Jarosława Kuczera i Ryszarda Michałaka. Recenzji i omówień podjęli się Joachim Zdrenka, Joanna Karczewska, Małgorzata Konopnicka, Jarosław Kuczer, Stefan Dudra, Robert Skobelski o Dariusz Fabisz. Każdy z zamieszczonych artykułów zaopatrzony jest w angielskie streszczenie.

CO NAS ŁĄCZY,
CO NAS DZIELI,
redakcja naukowa
Janusz Mucha, Ewa
Narkiewicz-Niedbałec,
Maria Zielińska,
Oficyna Wydawnicza
UZ, 24x17, oprawa
miękka, s. 442,
+ płytka CD

Przedstawiana Czytelnikowi książka stanowi dorobek głównych sesji (sesji plenarnych oraz sympozjów) trzydnastego Ogólnopolskiego Zjazdu Socjologicznego, który odbył się w Zielonej Górze w dniach 13–15 września 2007 roku. [...]

Zjazd trzydziesty, zielonogórski, skupił uwagę socjologów polskich (a także zagranicznych) na kwestiach, które stały się w ostatnich latach również przedmiotem licznych debat publicznych i społecznych dyskusji. Są to zagadnienia rozwarstwienia społecznego jako konsekwencji transformacji ustrojowej, zarówno w jej wymiarze ekonomicznym, politycznym, jak i kulturowym, ale również wspomnianej wcześniej akcesji naszego kraju

do Unii Europejskiej. W okresie przygotowywania zjazdu ukazało się w Polsce kilka ważnych książek, podejmujących ten temat (Domański, Rychard i Śpiewak 2005; Kojder, red. 2007). Ich tytuły mówią same za siebie: „Polska – jedna czy wiele”, „Jedna Polska? Dawne i nowe zróżnicowania społeczne”. Nasz zjazd i nasz tom są, mamy nadzieję, ważnymi uczestnikami tej niezwykle istotnej, choć dramatycznej, naszym zdaniem, debaty. [...]

Tom składa się z kilku części. Do części pierwszej włączyliśmy przemówienia otwierające Zjazd. Te przemówienia zawierają wiele bardzo ważnych przesłań merytorycznych, istotnych dla socjologicznej analizy współczesnego społeczeństwa polskiego. Część druga, to dorobek pierwszej sesji plenarnej, zajmującej się problematyką dobra wspólnego i kultury politycznej. Zaczynamy więc nasz tom od tego co łączy, a przynajmniej łączyć powinno. Część trzecia tomu jest dorobkiem drugiej sesji plenarnej, poświęconej już temu, co dzieli społeczeństwo polskie. Często mówi się o „wygranych i przegranych” transformacji ustrojowej i tym właśnie, choć używając innej terminologii, tutaj się zajmujemy. Części od czwartej do szóstej nawiązują do zjazdowych sympozjów. Część czwarta omawia zjawiska migracji i pograniczy. Nie są to zjawiska nowe w sensie „obiektywnym”, ale po pierwsze ich waga poważnie wzrosła w ciągu ostatnich dwudziestu lat, a po drugie poprzednio istniały one, ale badania empiryczne prowadzone na terenach przygranicznych i nad migracjami były ograniczone. Część piąta poświęcona jest dwóm ważnym aspektom „społeczeństwa w działaniu” – działającym podmiotom, którymi są jednostki oraz wspólnoty. Część szósta to analiza nowych wzorów konsumpcji i nowych stylów życia. Część siódma wreszcie to dorobek zamykającej zjazd trzeciej sesji plenarnej, będącej „Okrągłym Stołem”, którego uczestnicy debatowali nad potencjalnymi nowymi formami życia społecznego [...].

Do publikacji dołączona jest płyta DVD, na której Czytelnik znajdzie informacje o XIII Ogólnopolskim Zjeździe Socjologicznym, pamiątkowy film, zdjęcia, informacje o Uniwersytecie Zielonogórskim i Zielonej Górze, a także elektroniczną wersję wszystkich umieszczonych w tomie zjazdowym artykułów

(ze *Wstępu*, redaktorzy tomu)

**ANNA WALICKA,
EDWARD WALICKI,
DARIUSZ MICHALSKI,
PAWEŁ JURCZAK, JA-
ROSŁAW FALICKI, Wy-
trzymałość materiałów.
Podręcznik akademicki.**

**Teoria, wzory i tablice do ćwiczeń laboratoryjnych,
Oficyna Wydawnicza UZ, 24x17, oprawa miękka, s.
318**

Podręcznik zawiera omówienie poszczególnych ćwiczeń, będących uzupełnieniem treści wykładów z wytrzymałości materiałów. W każdym ćwiczeniu – stanowiącym odrębną całość – podano numer, tytuł i cel ćwiczenia, podstawy teoretyczne, wzory i tablice, opis stanowiska pomiarowego, sposób wykonania ćwiczenia, protokół pomiarów i sposób wykonania sprawozdania. Poszczególne części materiału, konieczne do zapoznania się z treścią ćwiczenia i wykonania sprawozdania, powtórzone w wymaganych miejscach, bądź też odesłano Czytelnika do stosownych fragmentów tekstu innych ćwiczeń. Podręcznik zawiera specjalną tabelę, do której wpisuje się skład zespołu wykonującego dane ćwiczenia oraz uzyskane oceny. Praca zaopatrzona jest w obszerną literaturę

(fragment *Uwag wstępnych*).

**ANNA WALICKA,
EDWARD WALICKI,
DARIUSZ MICHALSKI,
PAWEŁ JURCZAK, JA-
ROSŁAW FALICKI, Wy-
trzymałość mate-
riałów.
Materiały pomocnicze,
Oficyna Wydawnicza
UZ, 29x21,
oprawa miękka, s. 110**

Ćwiczenia laboratoryjne z wytrzymałości materiałów stanowią uzupełnienie i ilustrację wykładów poprzez przedstawienie nowych lub przypomnienie tematów oraz zapoznanie studentów z typowymi metodami pomiaru wielkości mechanicznych za pomocą odpowiednich przyrządów i urządzeń. Ponadto w trakcie wykonywania ćwiczeń studenci mają także możliwość porównania własnych wyników pomiarów z wynikami uzyskanymi na drodze teoretycznej

(fragment *Uwag wstępnych*).

Panu dr inż. Jerzemu Godziszewskiemu
wyraży najszczerzego współczucia
z powodu śmierci CÓRKI

składają:
Kierownictwo i pracownicy Wydziału Mechanicznego